

Dansk EvalueringsSelskabs konference 2007

Professionalisering af evaluering

Evalueringsskonferencc 2007

Dansk EvalueringsSelskab inviterer hermed til foreningens årlige evalueringsskonferencc d. 13.-15. september 2007 på Koldingfjord, Hotel og Konferencccenter, Fjordvej 154, 6000 Kolding.

Konferenccens tema er »*Professionalisering af evaluering*«.

Prisen for konferenccen er 4.150,00 kr. for medlemmer af Dansk EvalueringsSelskab og 4.695,00 kr. for ikke-medlemmer. Prisen for studentermedlemmer er 2.500,00 kr. Prisen inkluderer konferenccmateriale, overnatning fredag til lørdag, morgenmad, frokost og kaffe/te begge dage samt konferenccmiddag fredag aften.

Torsdag den 13. september vil der, ligesom sidste år, være mulighed for at deltage i en række professionelle udviklingsseminarer. Indholdet af disse fremgår af programmet. Der er to omgange af seminarer i løbet af dagen og prisen for hele dagen for medlemmer vil være 1.695,00 kr. For ikke-medlemmer vil prisen være 2.395,00 kr. Det maksimale antal deltagere i de enkelte udviklingsseminarer er 40. Registrering af tilmeldinger til seminarerne foregår efter »først-til-mølle-princippet«. Det er desuden muligt at bestille middag torsdag aften samt overnatning mellem torsdag og fredag. Den samlede pris for middag og overnatning er 1.375,00 kr.

Tilmelding til konferenccen og de professionelle udviklingsseminarer sker ved at indsende den vedlagte tilmeldingsblanket til foreningens sekretariat hurtigst muligt og senest d. 29. juni 2007. Herefter vil en faktura blive eftersendt.

Igen i år ydes tilskud til 10 studerende, som får mulighed for at komme med til konferenccen d. 14.-15. september til en reduceret pris på 500,00 kr. For at komme i betragtning ved tildelingen af tilskud skal du lave en kort beskrivelse af, hvordan du gennem dit studium eller på anden vis beskæftiger dig med evaluering og begrunde, hvorfor du gerne vil deltage i evalueringsskonferenccen. Ansøgningen skal være Dansk EvalueringsSelskab i hænde senest d. 29. juni 2007.

Som noget nyt ydes tilskud til 5 frivillige sociale organisationer, som får mulighed for at sende en deltager til konferenccen d. 14.-15. september til en reduceret pris på 500,00 kr. Ansøgningsproceduren er endnu ikke fastsat, men vil blive meldt ud via DES' hjemmeside snarest muligt.

Programmet har søgt at tage højde for de kommentarer, der fremkom i forbindelse med evalueringen af sidste års konferencc på Nykøbing Strand Hotel.

Har du spørgsmål til konferenccen, er du velkommen til at kontakte vores sekretariat på e-mail adressen des@eva.dk. På hjemmesiden www.danskevalueringsselskab.dk kan du læse mere om selskabet og dets aktiviteter.

Sidste frist for tilmelding er 29. juni 2007.

Konferenccen er tilrettelagt af:
Steffen Bohni Nielsen, Rambøll Management
Bianca Albers, Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service
Poul Skov Dahl, Muusmann Research and Consulting
Dorte Kabell, Kabell Konsulting
Solgerd Just Mikkelsen
Marie Louise Møller, sekretariatet for DES

Professionalisering af evaluering

Igennem de seneste tre årtier er evaluering blevet udbredt i den offentlige sektor i Danmark. Det gælder for stat, regioner og kommuner, hvor evaluering har institutionaliseret sig som et styringsredskab.

Seneste skud på stammen er Rigsrevisionens undersøgelse af evalueringspraksis i staten, der har givet anledning til en manual for evaluering i staten, udarbejdet i Finansministeriets regi samt det Kommunale og Regionale Evaluerings Institut (KREVI), en specialiseret evalueringssenhed, affødt af strukturreformen.

Evalueringssbølgen vil næppe heller blive mindre i de kommende år. Tværtimod kan vi forvente en mangfoldig evalueringspraksis, når det gælder kvantitet. Men hvad med kvaliteten?

Her viser selv en overfladisk sammenligning med lande som USA, Canada, Australien og Storbritannien og med internationale organisationer som Verdensbanken, FN, EU og OECD, at vi kan lære meget endnu. Det gælder både for bestillere af evalueringer, for evaluatore og for brugere af evalueringssviden.

Dansk Evalueringsselskabs Årskonference 2007 sætter derfor fokus på **Professionalisering af evaluering**.

Konferencen vil kaste lys på professionaliseringsbegrebet ud fra en bred optik og præsentere instrumenter og kapaciteter, der kan professionalisere evaluering hos bestilleren, evaluatoren og evaluanden selv. Undertemaer for oplæg, sessioner og udviklingsseminarer er derfor:

- Etablering af nationale evalueringsspolitikker og retningslinjer
- Opbygning af evalueringsskapacitet i myndigheder

- Etablering af standarder for evalueringssforløb
- Akkreditering og certificering af evaluatore
- Ethiske retningslinjer for bestillere og evaluatore
- Kvalitetsstandarder for evalueringer

Internationale erfaringer viser, at enten stærke offentlige organisationer alene eller i samarbejde med nationale evalueringsselskaber har været centrale drivkræfter bag professionalisering.

Hidtil har Dansk Evalueringsselskabs tilgang til at fremme et dansk evalueringssmiljø været at skabe et forum for erfaringsudveksling og faglig udvikling, mens man har fravalgt at beskæftige sig med etablering af funktioner for akkreditering, certificering eller formaliserede uddannelsesforløb. Ej heller har man etableret bindende faglige standarder eller etiske retningslinjer for evaluatore eller brug af evaluering.

Dansk Evalueringsselskab vil dog gerne bidrage til, at evalueringsspraksis i Danmark debatteres kritisk med jævne mellemrum. Vi forventer, at internationale erfaringer kan bidrage til denne debat. Bestyrelsen håber, at årets konferencetema vil forny og stimulere debatten om professionalisme og kvalitet af evalueringsspraksis her i landet.

Program

Torsdag 13. september 2007

9.00-10.00

Morgenmad og registrering

10.00-19.00

Professionelle udviklingsseminarer

10.00-14.00

Seminar 1: Evert Vedung, Statskundskab, Uppsala Universitet
- **Integration af evaluering i policy cirklen**

Seminar 2: Vibeke Normann Andersen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet - **Brugerinddragelse i evaluering**

Seminar 3: Michael Rosholm, Nationaløkonomisk Institut, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet - **Evaluering og effektmåling i praksis**

14.00-15.00

Frokost

15.00-19.00

Seminar 4: Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet og Olaf Rieper, Anvendt KommunalForskning - **Evidensproducerende organisationer og systematiske forskningsoversigter**

Seminar 5: Peter Rhode & Anne-Mette Isager, Center for Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland - **Hvordan anvendes kvalitetsaudit som evalueringsmetode – en introduktion af en ny metode til evaluering og dokumentation på det sociale område**

Seminar 6: Maria Appel Nielsen, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, Aalborg Universitet - **Virkningsevaluering, refleksionsteori og kvalitetsudvikling i praksis**

19.30-?

Middag

Fredag 14. september

9.30-10.00

Registrering

10.00 -10.50

Velkomst og plenumoplæg ved formanden for DES, Bertil Michael Mahs

10.50-11.00

Pause

11.00-12.00

Plenum: Olaf Rieper, Anvendt KommunalForskning - **Udfordringer på evalueringsfronten i Danmark**

12.00-13.30

Frokost og check in på hotellet

13.30-14.30

Plenum: Elisabeth Hvas, Administrationspolitisk Center, Finansministeriet - **Evaluering i den offentlige sektor – muligheder og udfordringer**

14.30-15.00

Pause

15.00-16.15

Parallelsessioner

Session 1: Peter Dahler-Larsen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet - **Professionalisering af evalueringsfeltet – er en evalueringsuddannelse vejen frem?**

Session 2: Ole Winckler, Udenrigsministeriets Evalueringskontor - **Erfaringer med opbygning af evalueringskapacitet i Danidas programsamarbejdslande**

Session 3: Blair Haddock, Center of Excellence in Evaluation, Canadian Government - **Certification of Evaluator in the Government of Canada: The Way Ahead**

16.15-16.30

Pause

16.30-17.30

Plenum: Thorkild Juul, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Jan Olsen, Kommunernes Landsforening, Opponent: Jens Blom Hansen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet - **Må vi kigge indenfor? – Information som grundlag for en bedre offentlig sektor**

17.30-17.45

Pause

17.45-18.45

Generalforsamling i DES

18.45-19.15

Pause

19.15-19.30

Velkomstdrink

19.30-?

Konferencemiddag med underholdning

Band: Som noget nyt præsenterer DES i år bandet B.B. & The Blues Shacks, et svingende blues-band med lyden af 40'erne og 50'erne i ørerne. Dette band kombinerer den traditionelle blues tradition med en vis innovation, og denne særlige lyd har gjort dem populære over hele Europa.

Lørdag 15. september

9.00-10.00

Plenum: Svend Jakobsen, Europakommissionen - **Evaluation in the European Commission: The development of an evaluation framework to cover diverse policies and complex methods of implementation**

10.00-10.15

Pause

10.15-11.30

Parallelsessioner

Session 4: Svend Jakobsen, Europakommissionen - **Evaluation activities and results within and across the Directorates General of the European Commission**

Session 5: Tim Jeppesen, Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut (KREVI) - **Institutionalisering og professionalisering igennem KREVI**

Session 6: Cliff Kaltoft, Landsforeningen af VæreSteder - **Meningsløs registrering eller opsamling af værdifuld viden – evaluering set i praktikerperspektiv**

Session 7: Bertil Michael Mahs og Bianca Albers, Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service, Socialministeriet - **Resultatbaseret Styring – erfaringer med at implementere evalueringers professionalisering i Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service**

11.30-11.45

Pause

11.45-12.45

Plenum: Blair Haddock, Center of Excellence in Evaluation, Canadian Government - **Case Study: Evaluation - A Canadian Federal Government Priority**

12.45-13.00

Afslutning af konferencen ved konferencekomitéens formand Steffen Bohni Nielsen

13.00

Afsluttende frokost

Oplæg i plenum

Oplæg 1

Olaf Rieper, Anvendt KommunalForskning: Udfordringer på evalueringsfronten i Danmark

De sidste års udvikling i evaluering i Danmark har været præget af voksende professionalisering både på evaluator- og bestillersiden. Nye myndigheder og institutioner har set dagens lys, og fra nationalt hold har der blæst milde vinde over evalueringslandskabet. Evidens er i alles mund. Men hvor bringer det os hen? Bliver vi overbebyrdet med evalueringer? Får bestemte typer af evaluering fortrinsret? Bliver den faglige kvalitet af evalueringerne forbedret? Bliver evalueringspraksis og -styring en ny kamplads for centrale og decentrale myndigheder? Vil begrebet evalueringspolitik blive gangbart i Danmark? Hvad med inspirationen (efterligningen) fra udlandet? Oplægget vil besvare sådanne spørgsmål og dermed søge at identificere de udfordringer, som evalueringsfeltet i Danmark står overfor i de nærmeste år.

Olaf Rieper er forskningsleder i AKF med forskningsområde i offentlig organisering og evaluering. Han har gennemført evalueringer på flere sektorområder og for EU Kommissionen. Olaf Rieper har skrevet en række lærebøger og håndbøger om forskningsmetoder og evalueringspraksis og var formand for Dansk Evalueringsselskab fra 2000-2004.

Oplæg 2

Elisabeth Hvas, Administrationspolitisk Center, Finansministeriet: Evaluering i den offentlige sektor – muligheder og udfordringer

Der er et stigende fokus på at styrke dokumentationen i den offentlige sektor. Allerede i dag gennemføres et større, og vok-

sende, antal evalueringer, men undersøgelser tyder på, at resultaterne herfra ikke altid anvendes i tilstrækkelig grad. Oplægget sætter fokus på, hvorfor det er nødvendigt at evaluere i den offentlige sektor, og hvad man overordnet set kan sige om den evalueringspraksis, som vi ser i dag. Hvad er de væsentligste udfordringer, og hvad skal der til for at sikre et større udbytte af de evalueringer, som foretages?

Elisabeth Hvas er kontorchef i Finansministeriets Administrationspolitiske Center, der har til opgave at udvikle og implementere initiativer inden for administrations- og forvaltningspolitik, der kan sikre en god og effektiv offentlig sektor. Centeret har især fokus på tre forvaltningspolitiske kerneområder: Digital forvaltning, administrationspolitik og regelforenklning. Elisabeth Hvas er ansvarlig for udarbejdelsen af en evalueringsmanual for statens brug af evaluering og er tillige tidligere medlem af bestyrelsen i DES.

Oplæg 3

Thorkil Juul, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Jan Olsen, Kommunernes Landsforening samt opponenter Jens Blom Hansen, Aarhus Universitet: Må vi kigge indenfor? – Information som grundlag for en bedre offentlig sektor

Der gøres for tiden mange anstrengelser for at fremme dokumentation og evaluering af den offentlige opgavevaretagelse. Det være sig i staten og kommunerne. Hvorfor er dokumentation og evaluering egentligt vigtigt? Hvorfor kommer kravene om mere dokumentation og evaluering nu og ikke mindst, hvad kan dokumentation og evaluering bruges til i kommunerne?

Det er centrale spørgsmål som bl.a. skal ses i lyset af både den politiske og organisatoriske udvikling i både kommuner og stat.

Der er således ingen tvivl om at det politiske behov for information er stigende. Behovet skyldes flere faktorer, f.eks. indsigt i opgavevaretagelsen, politisk fokus på særlige områder osv. Men også andre faktorer spiller ind, f.eks. en stigende professionalisering af den offentlige sektor, hvor en evidensbaseret tilgang til løsningsmodeller kan være udgangspunktet for opgaveløsningen.

Med kommunalreformen in mente vil der fremover være et større kommunalt behov for indsigt i de enkelte institutioners drift og i den forbindelse også et behov for at lære af hinanden både på institutionsniveau og på kommunalt niveau. Hvis man skal have det fulde udbytte af den udviklingskraft, der ligger i decentrale løsninger, så er det også vigtigt at sprede information om virkningerne af den enkelte kommunes tilgang til opgaveløsningen. Dette kræver, at der skabes sammenlignelighed i dokumentationen ellers vil fokus i større grad være på det, der adskiller, end det, som forener.

Thorkil Juul er chef for Økonomisk Afdeling i Indenrigs- og Sundhedsministeriet, som bl.a. arbejder med den kommunale struktur og opgavefordeling samt styringen af den kommunale økonomi. Thorkil Juul er medlem af bestyrelserne for AKF og KREVI.

Oplæg 4

Svend Jakobsen, Europakommissionen: *Evaluation in the European Commission: The development of an evaluation framework to cover diverse policies and complex methods of implementation*

The European Commission has over the last decade developed a comprehensive evaluation framework. It covers a wide range

of policies and different types of policy instruments (expenditure programmes as compared to regulatory measures; direct management by the Commission versus implementation through other actors). Evaluation is used as a tool both for policy development and for assessing performance once an activity is implemented.

The evaluation framework of the Commission responds to this diversity by combining decentralised responsibility for the evaluation of individual policy areas with central-level coordination concerning capacity building, cross-cutting reporting and strategic-level use of evaluation findings. The aim is to meet the diverging circumstances in different policy areas while at the same time ensuring evaluation quality and that evaluation results can be used beyond the level of individual policy measures.

The evaluation system is institutionalised, with the main rules laid down in regulations approved by the Council, the Parliament or the Commission on matters such as the evaluation standards, the organisation of the evaluation activities and what to evaluate. Moreover, evaluation planning and the use of valuation results is now an integral part of the annual planning cycle and evaluation results are reported on to the legislative and budgetary authorities of the European Union.

Svend Jakobsen er kontorchef i Europakommissionen, hvor han i de seneste fem år har koordineret evaluering på tværs af Kommissions tjenestegrene og tidligere har arbejdet med evaluering af den fælles landbrugspolitik. Svend Jakobsen har tillige arbejdet med udvikling af landdistrikterne, med EU forskning og med miljøspørgsmål. I Danmark har han blandt andet været ansat i Skov- og Naturstyrelsen.

Parallelsessioner

Oplæg 5

Blair Haddock, Center of Excellence in Evaluation, Canadian Government: Case Study: Evaluation - A Canadian Federal Government Priority

The government has committed itself to ensuring that Canadians receive value-for-money for their tax dollars. To support this priority, a number of substantive changes to the Government's Policy on Evaluation have been undertaken. These include: re-focus evaluation on value for money; increase the coverage of evaluation; and certification.

This presentation outlines the overall direction of the Canadian Government on the renewed evaluation policy. The presentation will also briefly outline some research and background around the policy renewal.

Blair Haddock has worked in the Canadian Federal Government for ten years in evaluation and performance measurement. Most recently, Blair Haddock was one of the key architects who developed the Government's current performance measurement system – the Management Reporting and Results Structure (MRRS). Blair Haddock holds a Bachelor Degree in Economics, a Masters in Political Economy and a Masters in Business Administration. Blair Haddock is currently the Director of Evaluation Policy at the Treasury Board of Canada Secretariat's Center of Excellence in Evaluation.

Session 1

Peter Dahler-Larsen, Syddansk Universitet: Professionalisering af evalueringsfeltet? Er en evalueringsuddannelse vejen frem?

Der er de senere år taget en del initiativer i retning af at regulere evalueringsfeltet, blandt andet via etiske retningslinjer mm. Men en egentlig uddannelse er også etableret. Der er ikke enighed om, hvilke strategier, der er bedst, og hvordan de hver især vil virke.

I oplægget diskuteres disse forskellige strategier. Ideer bag masteruddannelsen og erfaringer med den indtil nu bliver drøftet.

Professor Peter Dahler-Larsen, Ph.d., er koordinator på Master i Evaluering på Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet og præsident i European Evaluation Society.

Session 2

Ole Winckler, Udenrigsministeriets Evalueringskontor: Erfaringer med opbygning af evalueringskapacitet i Danidas programsamarbejdslande

I de senere år har Danida i voksende omfang gennemført evalueringer i samarbejde med andre donorer og med relevante institutioner i programsamarbejdslandene. Dermed følges en tendens, der er generelt gældende inden for udviklingsbistanden, hvor man søger at styrke koordinationen med andre bistandsdonorer samtidig med, at mere ansvar lægges over til samarbejdslandenes institutioner. I forbindelse med evalueringer af udviklingsbistanden er en særlig udfordring at bidrage til opbygningen af evalueringskapacitet i samarbejdslandene. I disse lande er

der ofte er ringe tradition for at gennemføre evalueringer, men man har kunnet observere en tiltagende interesse i landene for at spille en aktiv rolle i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af evalueringer.

Oplægget vil fokusere på Danidas erfaringer med at lave fælles evalueringer med programsamarbejdslandene. Ud over at sammenfatte de danske erfaringer vil oplægget give en kort introduktion til andre landes og organisationers erfaringer med at opbygge evalueringskapacitet i modtagerlandene.

Ole Winckler Andersen har siden 1. marts 2007 været chef for Udenrigsministeriets Evalueringskontor, der har ansvaret for gennemførelsen af evalueringer af dansk udviklingsbistand. Tidligere ansættelser omfatter Roskilde Universitetscenter 1983-1992, COWI 1992-93, og siden 1993 Udenrigsministeriet, hvor Ole Winckler Andersen i perioden 2001-2007 var chef for Udenrigsministeriets Bistandsfaglige Tjeneste.

Session 3

Blair Haddock, Center of Excellence in Evaluation, Canadian Government: Certification of Evaluator in the Government of Canada: The Way Ahead

To increase professionalism in the evaluation function and ensure the competence of evaluation units across government, the Government of Canada has begun work to establish a competency-based Professional Development and Certificate Program for evaluators. This move is seen as an important component of an overall strategy to improve quality, training and recruitment.

This presentation will expand upon why the government of Canada is moving to certification of evaluators as well as outline the three-year action plan for implementation.

Blair Haddock: Se præsentationen ovenfor.

Session 4

Svend Jakobsen, Europakommissionen: Evaluation activities and results within and across the Directorates General of the European Commission

The evaluation framework of the European Commission provides a flexible structure for the evaluation activities taking place within the individual services, and at the same time it ensures cooperation and coherence across the different services. The presentation will provide insights into some of the processes used within the Commission to support crosscutting collaboration and promote strategic level use of evaluation results.

Examples will be provided on how evaluation is organised in different types of services and in particular on how the cooperation across the services is organised. The latter concerns, for example, the Commission's evaluation Network and working groups for developing tools and good practices. Coordination and cooperation also relates to various means of ensuring evaluation capacity and supporting quality as well as to several processes which seek to utilise evaluation results beyond the level of the individual expenditure programmes or legislations.

Svend Jakobsen: Se præsentationen ovenfor.

Parallelsessioner

Session 5

Tim Jeppesen, Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut (KREVI): *Institutionalisering og professionalisering igennem KREVI*

Etableringen af KREVI er et af flere eksempler på institutionaliseringen af evaluering i Danmark. Om det er et eksempel på professionalisering af evaluering afhænger dels af de evalueringer, som KREVI selv gennemfører, og dels af, hvordan kommunerne og regionerne tager imod KREVI. Dette oplæg vil sætte fokus på hvordan KREVI tackler denne udfordring. Oplægget vil diskutere hvordan KREVI's rolle og formål har betydning for KREVI's definition af evaluering og en række andre centrale begreber. Det vil også blive diskuteret, hvordan KREVI bedst muligt udfylder pladsen midt mellem Slotsholmen og den kommunale verden. Hvilke evalueringer er der behov for i den position? Og hvilke metodiske udfordringer er der?

Tim Jeppesen er direktør for Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut (KREVI) i Århus. Tim Jeppesen har en baggrund som forsker og underviser i offentlig økonomi ved Syddansk Universitet. Desuden har Tim Jeppesen været Rådgivningschef i Kommunernes Revision, hvilket har givet ham et indgående og praktisk kendskab til den kommunale og regionale opgaveløsning og evalueringsudfordringer.

Session 6

Cliff Kaltoft, Landsforeningen af VæreSteder: *Meningsløs registrering eller opsamling af værdifuld viden – evaluering set i praktikerperspektiv*

Der skyller i disse år en veritabel bølge af nye krav om dokumentation i form af afrapportering, effektmåling, evaluering, årsags/virkningsbeskrivelse, medfølgende lige så mange forskellige metoder til beskrivelse, hen over det sociale område.

Landsforeningen af VæreSteder er grundlæggende glade for den øgede interesse for området, som i alt for mange år har været et lavstatusområde uden anerkendelse og uden fokus på faglighed og tro på, at noget kunne blive bedre.

Der er brug for anerkendelse af arbejdet, og det opnås kun ved en synliggørelse af det store arbejde, der udføres, og den faglighed og dygtighed, hvormed det udføres. Spørgsmålet er derfor ikke, om udviklingen er god eller dårlig men udelukkende om det dokumentationsarbejde, der udføres, har den kvalitet, der skal til for på den ene side at give et retvisende billede af indsatsen og på den anden side hjælpe personalet og ledelsen til at gøre indsatsen endnu bedre.

Oplægget giver eksempler på gode og mindre gode erfaringer med kommunikation mellem praktiker og evaluator i forsøget på at besvare spørgsmål som:

- Hvilken form for dokumentation tjener udviklingsperspektivet bedst?
- Hvordan sikrer man, at organisationernes og fagpersonernes viden kommer til deres ret i evalueringen?
- Hvorledes formidles ny viden bedst tilbage til de meget praktisk tænkende faggrupper?

Cliff Kaltoft har siden 1996 været medlem af Narkotikarådet og siden 2001 medlem af Rådet for Socialt Udsatte. Han er stifter af samt sekretariatsleder for Landsforeningen af VæreSteder.

Session 7

Bertil Michael Mahs og Bianca Albers, Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service, Socialministeriet: *Resultatbaseret Styling - erfaringer med at implementere evalueringers professionalisering i Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service*

Socialministeriet har siden medio 2005 arbejdet med at implementere Resultatbaseret Styling som et arbejdsredskab for alle enheder, herunder Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service. Her bruges RBS derfor i arbejdet med at udvikle udbud, formulere satspuljeforslag, strukturere lovovervågning og følge op på projekter. Men kan professionaliseringen stoppe her? Hvilke konsekvenser har en gennemgribende professionalisering af ens evalueringsarbejde, når den implementeres på alle niveauer - dvs. på medarbejder-, ledelses-, organisations- og interessenplan? Kan man nøjes med en omfattende uddannelse af medarbejdere? Hvordan skal en ledelsesgruppe rustes til processen? Og hvilken organisatorisk kapacitet skal man opbygge, så professionaliseringen ikke forbliver et projekt men bliver en kultur?

Børn og Ungechef Bertil Michael Mahs og gruppeleder Bianca Albers fra Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service lægger op til en drøftelse af spørgsmålene ud fra deres erfaringer med implementeringen af RBS i Styrelsen.

Bertil Michael Mahs er uddannet cand.scient.pol. og har tidligere arbejdet med evaluering og kvalitetsudvikling i Århus Amts Kvalitetsafdeling, efterfulgt af en ansættelse som souschef på Jysk Center for Videregående Uddannelser (JCVU). I dag er Bertil Michael Mahs Børn og Ungechef i Center for Social Service, som er del af Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service.

Bianca Albers er uddannet cand.scient.pol. og har tidligere arbejdet på Børn og Unge Området i Århus Amt og været souschef for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Vejle Kommune. Bianca Albers er i dag gruppeleder i Børn og Ungeenheden i Center for Social Service i Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service og koordinerer her arbejdet med evidensbaserede metoder. Desuden har Bianca Albers været medlem af Socialministeriets Effekt Task Force.

Professionelle udviklingsseminarer

Alle seminarer kører som halvdagsseminarer.

Fra kl. 10.00 til 14.00 gennemføres udviklingsseminar 1, 2 og 3.

Fra kl. 15.00 til 19.00 gennemføres udviklingsseminar 4, 5 og 6.

Seminar 1

Evert Vedung, Uppsala Universitet: *Integration af evaluering i policy circlen*

Evaluering værder interventioner men är själv också en intervention. Alla interventioner bygger på interventionsteorier eller programteorier, så ock utvärdering. I evalueringens programteori ingår användning. Utilization of evaluation har blivit ett forskningsfält. På vilka sätt kan utvärdering brukas i olika led i policycykeln? Grundläggande begrepp och teorier i användningslitteraturen kommer att behandlas. Här kan nämnas: Instrumentell, konceptuell, legitimerande och rituell användning; Processanvändning, Produktanvändning; Single-loop och double-loop learning samt deuterio-learning; Serendipiteter; Virusteorin; Strategier för att öka användning: Spridningsstrategin (och under den Rapporteringsmetoden, Mellanhandsmetoden, Demonstrationsmetoden).

Sessionen är nyttig för såväl evaluatörer som forskare som vill främja spridning av sina resultat. Sessionen hålls på (tydlig) svenska.

Evert Vedung, professor emeritus i statskundskap ved Uppsalas Universitet, har længe haft tætte relationer til Danmark. 2005-2009 er Evert Vedung adjungeret professor ved Københavns Universitets Institut for Statskundskab. I 1979 var Evert Vedung

*jubilæumsstipendiat ved Århus Universitet, 1994 gæstelektor ved Odense Universitet och 1997 ved Ålborg Universitet. Evert Vedung er forfatter til *Utværdering i politik och förvaltning* (1998), *Public Policy and Program Evaluation* (2000), *Fælles sprog i ældreplejens organisering: evaluering af et standardiseret kategorisystem, sammen med Morten Balle Hansen* (2005) og *Konsten att utvärdera nätverk* (2006).*

Seminar 2

Vibeke Normann Andersen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet: *Brugerinddragelse i evaluering*

I 1990'erne kom brugerrollen for alvor på dagsordenen i den danske offentlige sektor. Brugere fik rettigheder i form af eksempel brugerbestyrelser og blev hørt gennem eksempelvis tilfredshedsundersøgelser. Samtidig udvikledes inden for evalueringens forskning brugerorienterede evalueringsmodeller. Disse adskiller sig markant fra brugertilfredshedsundersøgelser ved at svarkategorierne ikke på forhånd er givet, men brugere selv er med til at definere evalueringens genstand. Der sættes fokus på brugerorienterede evalueringsmodellers relevans og metodiske og organisatoriske aspekter ved brugerorienteret evaluering som for eksempel, hvilke krav gennemførelsen af sådanne modeller stiller til de professionelle i offentlige organisationer. Endelig åbnes på baggrund af hollandsk evalueringens forskning for en diskussion af, hvorledes brugere kan inddrages i forbindelse med kvalitetsmålinger.

Vibeke Normann Andersen, Ph.d., er lektor og studieleder på Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet. Igennem mange år forsker i reformer af den offentlige sektor og brugernes rolle

i den sammenhæng. Derudover forsker Vibeke Normann Andersen i evaluering og har skrevet flere artikler om brugerrollen og brugerorienteret evaluering. Vibeke Normann Andersen deltager sammen med forskningsteams fra Danmark, Finland, Storbritannien og Sverige i et komparativt forskningsprojekt med titlen ”Fabricating quality in European Education”.

Seminar 3

Michael Rosholm, Institut for Økonomi, Aarhus Universitet:
Evaluering og effektmåling i praksis

Når man skal evaluere effekten af en eller anden indsats ved hjælp af statistiske teknikker, er metodevalget selvsagt vigtigt. Det samme er imidlertid kommunikationen mellem rekvirent og det udførende team, således at man sikrer, at det, der ønskes målt, faktisk også måles, så den ønskede kausalitet belyses, sikrer at der måles på den population, som effekten ønskes evalueret på, samt at der er forventningsafstemning med hensyn til anvendeligheden af de beregnede effekter og sammenhænge.

Der gives eksempler på, hvor der har været problemer med ovennævnte, og det diskuteres, hvad man som rekvirent bør være særligt opmærksom på. I denne sammenhæng gives en introduktion til forskellige metoder, som i praksis anvendes til effektmåling, og forudsætningerne for, at man overhovedet kan udtale sig om kausalitet vendes. Dele af oplægget vil overlape mit udviklingsseminar fra DES’ konference sidste år om effektmåling.

Michael Rosholm er professor i økonomi ved Handelshøjskolen i Aarhus, Aarhus Universitet, og er forskningsdirektør i CIM

- *Centre for Research in Integration, Education, Qualifications and Marginalization. Desuden medlem af formandskabet for Det Økonomiske Råd, tilknyttet Akademiet for Migrationsstudier i Danmark (AMID) og Center for Economic and Business Research (CEBR). Michael Rosholm forsker blandt andet inden for områderne 'effektmåling inden for arbejdsmarkedspolitikken', 'årsagssammenhænge mellem ledighed og helbred', og 'integration af indvandrere på arbejdsmarkedet'.*

Seminar 4

Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet og Olaf Rieper, Anvendt KommunalForskning: Evidensproducerende organisationer og systematiske forskningsoversigter

Seminaret har til formål at give deltagerne viden om organisationer, der producerer og/eller bestiller systematiske forskningsoversigter og deres arbejdsformer (der er flere end Cochrane og Campbell). Endvidere vil deltagerne få en oversigt over den principielle diskussion om selektionen af primærstudier ved udarbejdelse af systematiske forskningsoversigter på grundlag af henholdsvis evidenshierarki og evidensstypologi. Endelig vil deltagerne få eksempler på hvor forskellige metoder, der anvendes ved udarbejdelse af systematiske forskningsoversigter.

Seminaret vil omhandle tre emner:

- Evidensproducerende organisationer, deres spredning de sidste år og deres arbejdsformer
- Evidenshierarki: Hvordan ser de ud? Hvad er deres formål? Kritikken af det kontrollerede eksperiment-design som den gyldne standard. Mulige alternativer til evidenshierarkiet.
- Forskellige måder at udarbejde systematiske forskningsoversigter på – udvalgte eksempler (forfattere som gæster).

Professionelle udviklingsseminarer

Hanne Foss Hansen er professor i offentlig forvaltning og organisation på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Hanne Foss Hansen har i en årrække forsket i evalueringspraksis og er forfatter til flere rækker bøger og en lang række artikler om evaluering og har også i flere sammenhænge praktiseret evaluering. For tiden gennemfører Hanne Foss Hansen i samarbejde med Olaf Rieper et forskningsprojekt om metaevaluering og evidensbaseret politik- og praksisudvikling.

Olaf Rieper: Se præsentationen ovenfor.

Seminar 5

Peter Rhode og Anne-Mette Isager, Center for Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland: *Howdan anvendes kvalitetsaudit som evalueringsmetode – en introduktion af en ny metode til evaluering og dokumentation på det sociale område*

Brugen af audit har længe været kendt som metode til kvalitetssvurdering inden for sundhedsområdet. De senere års stigende fokus på og krav om dokumentation og evaluering har stillet det sociale område over for en særlig udfordring. Dels kan det være vanskeligt ”at måle og veje” de kerneydelser, som det sociale område leverer i gængs forstand, dels har der på området ikke været tradition for systematisk skriftlig dokumentation.

Flere eksempler har nu vist, at auditmetoden også har noget at byde på til det sociale område. Oplægget vil med udgangspunkt i nogle af disse erfaringer diskutere metodens anvendelighed. Desuden gives der bud på, hvordan audit kan bruges i sammenhæng med andre metoder.

Peter Rhode er leder af Center for Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland, og har flere års erfaring med brug af auditmetoden.

Anne-Mette Isager arbejder bl.a. som konsulent på et projekt inden for området for Børn, Unge og Specialrådgivning, Region Midtjylland. Projektet har til formål at gennemføre et uddannelsesforløb i auditmetoden og iværksætte en række auditforløb på udvalgte fagområder med henblik på at dokumentere den faglige praksis og på sigt udarbejde ”best practice”- standarder.

Seminar 6

Maria Appel Nielsen, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, Aalborg Universitet: *Virkningsevaluering, refleksionsteori og kvalitetsudvikling i praksis*

Seminaret henvender sig til igangsættere af udviklings- og evalueringsprocesser og professionelle, der mødes af forventningen om evaluering og dokumentation af egen praksis. Seminaret indledes med refleksion over hvilke udfordringer, der er, med hensyn til at gøre evalueringspraksis relevant for professionel praksis og omvendt. Seminaret giver dernæst en indføring i virkningsevaluering som tilgang og model. Der fokuseres på, hvordan virkningsevaluering kan anvendes til at igangsætte programteoretiske refleksioner i praksis. Virkningsevalueringen kobles til begrebet om refleksionsteori: en teori, der udvikles i, drejer sig om og er relevant for praksis, fordi den sætter begreb på, hvordan praksis handler og løser problemer.

Endelig rummer seminaret et gruppearbejde: ”Evaluering og praksisrefleksion”. Her kan deltagerne med afsæt i egne erfaringer diskutere, hvordan evalueringsviden omsættes til refleksion

over og udvikling af praksis - eller hvordan praksisviden omsættes til refleksion over og udvikling af evalueringspraksis. Seminaret rummer oplæg med illustrative eksempler, plenum- og gruppediskussion.

Maria Appel Nissen har siden 1995 gennemført små og større evalueringer af socialt arbejdes praksis. Er i dag ph.d. og adjunkt på Aalborg Universitet, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation. Har skrevet Ph.d.-afhandlingen "Behandlerblikket" om praksis i socialt arbejde (2005). Har siden 2004 været tilknyttet Det Sociale Indikator Projekt, som drejer sig om evaluering af forskellige sociale indsatser. Forsker i sociale forandringsprocesser og refleksion i socialt arbejde. Maria Appel Nissen underviser på socialrådgiveruddannelsen, kandidatuddannelsen i socialt arbejde og sociologi, Aalborg Universitet.

Lidt om Dansk Evalueringsselskab

Dansk Evalueringsselskabs bestyrelse består af:
Bertil Michael Mahs (formand)
Anette Dørge Jessen (næstformand)
Bianca Albers (kasserer)
Marie Louise Møller (sekretariatet)
Steffen Bohni Nielsen (konferencekomitéformand)
Poul Skov Dahl
Dorte Kabell
Thomas Pallesen
Tim Jeppesen
Solgerd Just Mikkelsen

I løbet af året arrangerer Dansk Evalueringsselskab gå-hjemmøder for medlemmerne og andre interesserede. For mere information om foreningen og dens arrangementer, se hjemmesiden på www.danskevalueringsselskab.dk.

Institutionelle medlemmer af Dansk EvalueringsSelskab

Anvendt KommunalForskning • Arbejdstilsynet • BUPL • Capacent A/S • Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering • Center for Informatik • Center for Undervisningsmidler, Århus • Copenhagen DC • Copenhagen Economics ApS • COWI A/S • Cubion • CVU Jelling • CVU Nordjylland • CVU Sjælland • CVU Sønderjylland • CVU Vita • Danidas Evalueringssekretariat • Danmarks Evalueringsinstitut • Danmarks Grundforskningsfond • Danmarks Statistik, Kundecenter • Dansk Sygeplejeråd • Den Sociale Højskole i Århus • DISCUS A/S • DMA/Research • Ementor Business Consulting • Epinion • Execon Informatik A/S • Explora A/S • Faaborg-Midtfyn Kommune, EPO-staben • FOA, Fag og Arbejde • Forsvarskommandoen, Udviklingsstabens Optimeringssektion • Frederiksværk-Hundested Kommune • Gentofte Kommune, Social og Sundhed • Gladsaxe Kommune • Greve Kommune, Social- og Sundhedsforvaltningen • Gribskov Kommune • Hillerød Kommune, Børn og Kultur • HK/Stat Danmark • Hørsholm Kommune, Udviklingssekretariatet • Implement A/S • Institut for Konjunkturanalyse • Institut for Læring, Aalborg Universitet • Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter • Institut for Serviceudvikling • Institut for Statskundskab, Københavns Universitet • Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet • JobCenter Marselisborg • Jysk Center for Videregående Uddannelse (JCVU), Uddannelses- og Udviklingsafdelingen • KLEO, CVU København og Nordsjælland • Kolding Pædagogseminarium • Kommunernes Revision • Konsulentkompagniet APS • Københavns Amt, Kvalitetsenheden i Økonomi- og Sekretariatsafdelingen under Psykiatri- og Socialforvaltningen • Københavns Amt, Sundhedsforvaltningen • Københavns Kommune, FAF, 7. Kontor • Københavns Kommune, Sundhedsforvaltningen • Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen, Center for Koncernservice, Statistik • Lyngby-Taarbæk Kommune, Social- og Sundhedsforvaltningen • MarselisborgCentret • MUUSMANN Research & Consulting • New Insight A/S • NIRAS Konsulenterne • Orbicon • Oxford Research A/S • Rambøll Management • Region Sjælland, Uddannelses-, Udviklings- og Forskningsafdelingen • Rigsrevisionen • Socialforskningsinstituttet • Socialministeriet • Socialpædagogernes Landsforbund • Socialt Udviklingscenter • Statens Center for Kompetence og Kvalitetsudvikling (SCKK) • Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service • Sygeplejeskolen i Århus • Sønderjyllands Amt, Sundhedsafdelingen • Udviklingscenter for Specialrådgivning • UdviklingsForum • Undervisningsministeriet • UNI-C, Statistik og Analyse • Vestsjællands Amt, Skole- og Socialsekretariatet • Viborg Amt, Social- og Psykiatريفorvaltningen • Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte • Voksen Pædagogisk Center København • Økonomistyrelsen • Århus Amt, Service- og kvalitetskontor • Århus Kommune, Socialforvaltningen